

Høringsinnspill fra Norges fiskeri høgskole (NFH)

Innledning: Norges fiskerihøgskole (NFH, BFE-fakultetet) har en studieportefølje som aktivt bidrar til å rekruttere og bevare relevant kompetanse i landsdelen og svarer godt på universitetets samfunnsoppdrag. Havbruk har vokst til å bli en betydelig næring i Norge og er i dag vår nest største eksportnæring. Næringa er viktig for sysselsetting, utvikling og bosetting i Nord-Norge og det er god grunn å tro at disse næringene vil få enda større betydning i framtiden. Både fiskehelsebiologer og fiskerikandidater har en viktig rolle i sin profesjonsutøvelse ved å bidra til bærekraftig drift og bedre fiskevelferd. Bioteknologiprogrammene samarbeider tett med bioteknologiske regionale og nasjonale aktører i regionen, slik som industriklyngen Biotech-North, og de uteksaminerte kandidatene er sterkt etterspurt i arbeidsmarkedet.

Oversikt av studieprogram porteføljen og student tall: NFH forvalter og drifter seks studieprogram. Det er bachelor (BSc) og master (MSc) i fiskeri og havbruks vitenskap (FHV), BSc i Bioteknologi og MSc i Marin Bioteknologi samt et femårig profesjonsstudium i Akvamedisin som resulterer i en mastergrad. I tillegg forvalter NFH en engelskspråklig, erfarings basert MSc i Ocean Leadership. Ocean Leadership er et nytt program der første kull hadde oppstart høsten 2022.

Per i dag har NFH totalt 410 studenter. Bachelorprogrammet og master programmet i FHV tok høsten 2023 opp hhv. 54 og 35 nye studenter. Høsten 2023 hadde Akvamedisinstudier det høyeste antallet studenter til nå med opptak av 26 nye studenter. Både BSc i FHV og akvamedisinstudiet opererer i dag på eller nær full studentkapasitet når det gjelder infrastruktur i form av undervisnings areal, laboratorier og felt-undervisning. Disse studietilbudene har dermed en begrenset kapasitet til å kunne ta inn nye studentgrupper, for eksempel i form av valgemenner/emnepakke innen ny modell. Bioteknologi programmene ved NFH har i dag 39 studenter på bachelor programmet og 29 på master i Marin Bioteknologi. BSc programmet tok høsten 2022 og 2023 opp henholdsvis 15 og 12 nye studenter, mens MSc programmet tok opp 15 og 8 nye studenter i samme tidsrom. For bioteknologiprogrammene er det en kapasitet for økt studentopptak, samt etterspørsel etter slik kompetanse og kandidater i marine næringer.

*Del 1. Fakultetene bes om å vurdere **hvilke studietilbud som bør omfattes av byggeklossmodellen**. Videre bes fakultetene om å vurdere **hvordan byggeklossmodellen vil virke for det enkelte fagområde, enhet, institusjonsnivå og avtakerfeltet**, herunder vurdere behov for ev. justeringer i foreslåtte rammer og føringer for 'byggeklossmodellen'.*

Generell vurdering hvordan byggeklossen vil virke som ny grunnmodell for NFH: En klar ulempe med byggeklossmodellen, slik den presenteres med en Bachelor-grad med en 90+60+30 stp. emnefordeling på programfag, valgfag og fellesfag, **er at muligheten til økt bredde og flerfaglighet skjer på bekostning av faglig dybde**. Dette kan resultere i uteksaminerte kandidater som er dårligere rustet til å gå videre ut i arbeidslivet (alternativt master grad). NFH må ivareta en emneportefølje som bevarer og utvikler våre spesifikke utdanningsprofiler og særtrekk som i dag har høye søkertall. Vi må også forsikre oss om at vi fortsetter å utdanne kandidater som er konkurransedyktige i arbeidslivet. En utdanningsmodell som det er foreslått i rapporten, der 50% av de totale studiepoengene inkluderer andre fagområder enn det studenten opprinnelig søkte seg til, kan føre til at våre studieprogram blir mindre attraktive. Målet med tverrfaglighet er å oppnå koblinger på tvers av fag der kjerneelementer og kompetansemål knyttes sammen i felles tema. For å realisere dette målet må en unngå at kombinasjoner av valgfag og fellesfag gir overvekt av innføringsemner uten progresjon, læringsutvikling og sammenheng. For NFH er det essensielt å tilby en balansert studieportefølje som

legger til rette før at studenten skal se sammenhengen og forstå **koblinger mellom ulike fagområder**. For å oppnå dette kreves det at det opprettholdes en tilstrekkelig grad av **faglig fordypning**. Generelt er rammen på **90 stp. såkalte programfag for knapp**. For å sikre en **dyp nok fagkompetanse** bør vi kunne tilby ett minimum av **100 - 110 stp programfag**. Forslagsvis kan dette dekkes via en reduksjon av antall studiepoeng dedikert til fellesfag og valgfag.

Oppbygning av BSc-program med valgfag/emnepakker i tredje og fjerde semester er ikke gunstig for våre studenter og er generelt sett ikke det som er best egnet for å fremme studentenes læringsmiljø. Ved oppdeling av studentkullet allerede ett år etter studiestart øker risikoen for frafall både på grunn av redusert identitet/tilhørighetsfølelse og fordi studentene må bruke tid på andre fag enn det de opprinnelig søkte seg til. Det er en risiko at mye av det grunnleggende kunnskaper studentene har tilegnet seg gjennom de første årets programfag blir glemt under et helt år med valgfag. Dette kan gi redusert progresjon og kan lede til at det en god del tid går med til repetisjon. For å unngå dette, samt lege bedre til rette for utveksling til andre universitet er vår anbefaling at valgfag/emnepakke legges i 5. og 6. semester.

Den foreslåtte byggeklossmodellen oppleves som at den i liten grad tar hensyn til studentenes læringsmiljø. Tillitsvalgte studenter ved instituttet ble spurt om sine synspunkt på innføring av ny modell under et innspills møte 18. september 2023, og det var unison enighet om at **studentene i stor grad ønsket å ta emner relevant for det de hadde valgt å studere**. De var også bekymret for studiemiljøet. Såkalt kullfølelse er viktig for trivselen og henger i stor grad sammen med personlig læringsutbytte og akademiske prestasjoner. Særlig de første semestrene er viktig i denne sammenhengen, og studentene trenger tid sammen for å bli kjent og få en trygg sosial ramme de trives i. Dersom man splittes opp allerede i 3. semester, er det risk at frafallsraten går opp. En betydelig innsats på NFH har blitt, og blir lagt ned, for å øke trivselen i form av f.eks. mentorordninger og oppbygd av introduksjonsemne som møter studentene i sitt første semester og gir en god felles start. I sum ser vi at dette har medvirket til lavt frafall. Videre ville nok en byggekloss modell i mindre grad vært attraktivt for studenter som har jobbet noen år i næringen. Positive aspekter som identifiseres i en potensiell byggekloss modell er at den kan legge til rette for å skapa sosiale og profesjonelt nettverk utenfor program rammer. En relevant utfordring er at studenter i stor grad mangler den oversikten som gjør dem i stand til å designe sitt eget studieforløp på en måte som gjør at de kan konkurrere på arbeidsmarkedet. Dermed kan det forventas at byggeklossmodellen kommer å føre til økt belastning på studiekonsulent/studie administrasjonen.

NFH vurdere at følgene studieprogram (med visse justeringer i grunnmodellen for Bachelor programmene i tanke), kan struktureres i samsvar med en byggeklossmodell:

- **MSc i FHV:** Per i dag er programmet allerede i stor grad basert på en byggeklossmodell, og det vil ikke medføre store endringer med ny foreslått modell.
- **BSc i Bioteknologi:** Oppbyggingen av programmer i dag er delvis lik en byggeklossoppbygging med stort bruk av emner fra andre fakulteter og undervisning i emner der studenter fra andre programmer deltar. En skikkelig utfordring med innføring av byggeklossmodellen blir hvor programmet skall forholde sig til dagens forkunnskapskrav.
- **MSc i Marin Bioteknologi:** Programmet er per i dag oppbygget kring et semester (30 stp.) av det som tilsvarer programfag, fulgt av et semester med 30 stp. valgfag/utveksling og en 60 stp. masteroppgave. Programmet kan struktureres i samsvar med det foreslåtte byggeklossmodellen.

NFH vurderer at følgende studieprogram ikke bør omfattes av byggeklossmodellen:

- **MSc i Akvamedisin:** Akvamedisin er et 5-årig integrert profesjonsstudium og bør dermed ikke omfattes av endring i grunnmodell. Fullført studium i akvamedisin gir lovregulert rett til yrkestittelen "Fiskehelsebiolog". Autorisasjon (rettigheter til å rekvirere reseptpliktige legemidler) tildeles av mattilsynet. For å beholde både lovregulert yrkestittel og autorisasjon må studieprogrammet som helhet beholdes og dermed vil de ulike foreslåtte strategiene være mer sentrale før att oppnå effektivisering av studiet
- **Erfaringsbasert MSc i Ocean Leadership:** Målgruppe, undervisningsformer og kjernemål med programmet, hvilket er å skape og styrke nettverk og samarbeidspotensial mellom leder som jobber på tvers av ulike havsektorer gjør kombinert at det ikke er godt egnet for tilpasning til den foreslåtte byggekloss modellen.
- **BSc i FHV:** Programmet, som har gode søkertall, er nylig revidert og utformet etter forskningsbaserte prinsipper og i nært samarbeid med næringen. FHV er allerede en byggeklossmodell, med tverrfaglig integrasjon mellom fagene som gjør at en full åpning med mulighet for emnepakker utenfra ikke vil gi et tilsvarende tilbud. Dette vil bidra til økt flerfaglighet (dvs flere fag kan inngå), men redusere tverrfagligheten. Vi har forståelse for at UiT/BFE må effektivisere driften, men anbefaler at ytterligere grep for BSc i FHV tas gjennom bruk av de ulike strategiene hvilken vill være mer sentrale før att oppnå effektivisering på dette studieprogram.

See utfyllende begrunnelse for de individuelle programmene nedenfor;

MSc i Akvamedisin: Akvamedisin er ett profesjonsstudium som kvalifiserer kandidater til offentlig autorisasjon som fiskehelsebiologer med en lovregulert reseptrett i Norge, som innebærer en rett til å rekvirere reseptpliktige legemidler til fisk i oppdrett. Denne autorisasjonen tildeles av mattilsynet etter søknad fra de ferdig uteksaminerte kandidaten. Akvamedisinstudiet har, til forskjell fra veterinære utdanninger utelukkende spesialisering på akvakultur-dyr først og fremst fisk. Studieprogrammet har i dag 25 studieplasser per årstrinn og har sett en stadig økning i antall 1. prioritetsøkere fra i gjennomsnitt 10 pr år i perioden 2010 til 2014 til over 40 fra 2018 og 51 i 2021. Spørreundersøkelser viser at alle får jobb etter endt utdanning, og en rekke av dem i Nord-Norge. Programmet har våren 2023 gjennomgått en periodisk evaluering utført av en ekstern komité. Arbeidet med innføring av endringer i studieprogrammet som følge av evalueringen er ikke gjennomført og avventes til prosessen med fornyelse av studie- og emneportefølje er mere avklart. Som en profesjonsutdanning er det åpenbart at det er begrensede muligheter for å tilpasse byggeklossmodellen til dette programmet. Totalt utgjør 200 stp. i emneporteføljen (av totalt 240 stp.) enten obligatoriske eller anbefalte forkunnskapskrav hvilket ikke gir ikke rom for å sette av 30 + 60 stp. for fellesfag + valgfag (jfr. Byggeklossmodellen) i løpet av de 3 første årene. Dermed vil **de ulike strategiene være mer sentrale før å oppnå effektivisering**. Det bør noteres at hele 23 av 25 emner i akvamedisinprogrammet kan i dag tas som enkeltemner, forutsatt at studentene har nødvendige forkunnskaper og at det er kapasitet i forhold til lab/felt-undervisning. Seks av emnene har engelsk-språklig undervisning. **Noen emner i Akvamedisinprogrammet vil kunne tilbys som valgfag i andre studieprogram forutsatt at kandidatene oppfyller krav til forkunnskaper og det er ledig plass på emnet.**

Erfaringsbasert MSc i Ocean Leadership: Målgruppen for programmet er etablerere eller nye ledere som jobber med marine eller maritime spørsmål og aspekter for statlige myndigheter, industri eller sivile samfunnsorganisasjoner. Programmet er et deltids studium som gis på engelsk og er oppbygd kring samlingsbasert og digital undervisning over tre år, og vil av denne grunn måtte holdes utenfor

byggekløssmodellen. Det er imidlertid viktig å merke seg at **Ocean Leadership er et tverrfaglig program i linje med kjerneverdier som ligger til grunn for den foreslåtte byggekløssmodellen.** Programmet er et flaggskip for å fremme UiTs strategi mot 2030 (Eallju-Drivkraft i Nord), og spesielt knyttet til å håndtere bærekraft og de store samfunnsutfordringene. Det tverrfakultære staben kan fungere som svært relevante ressurspersoner for å bygge de fagtyper som foreslås som fellesfag. Programmet har utviklet nettbaserte moduler om emner som kan være relevante for et bredere sett med studenter og gjøres tilgjengelige som undervisningsressurser. Med tilleggsstøtte kan Ocean Leadership programmet videreutvikles til former som kan tilbys som valgfag med en betydelig nettbasert læringskomponent.

BSc i FHV: BSc programmet i FHV har gode søkertall med flere søkere enn plasser og studiet resulterer i en bred utdanning med sikte på jobb i norsk- og internasjonalt fiskeri og havbruksnæring. En god del av studentene avslutter etter BA-grad og går ut i jobb. Det er også mulig å gå videre med en toårig mastergrad. I samarbeide med representanter fra næring og forvaltning gjennomgikk FHV en stor revidering i 2016-2018 og en ny studieplan med økt tverrfaglighet som møter samfunnsoppdraget vårt har vart gjeldende siden 2018. To viktige poeng i revideringen var a) starte med å definere læringsutbyttet (LUB) for deretter å foreslå emner som kunne bidra til å oppfylle læringsutbyttet, b) med utgangspunkt i LUB, skape en indre sammenheng i et til dels fragmentert studieprogram sydd sammen av emner designet for andre program. Hensikten var å lage et opplegg som fremmet samarbeid og sammenheng innad i semestre. Dermed er **studieprogrammet, som er utformet etter forskningsbaserte prinsipper og i nært samarbeid med næringen, allerede tverrfaglig. Dersom byggekløss modellen fører til ytterligere reduksjon i faglig fördypning vil det være uheldig.** Innføring av byggekløssmodellen vil få store konsekvenser for programmet slik det er innrettet i dag. Det er ikke nødvendigvis fordi studentene må utforske innholdet i andre programmer, for en emnepakke innen eksempelvis økonomi eller biologi ville isolert sett kunne ha økt dybden hos våre studenter. Problemet er at noe må ut fra dagens program, og det er vanskelig fordi man i dag har et enhetlig program. De tillitsvalgte studentene ved programmet ble spurt om sine synspunkt på innføring av ny modell under et innspills møte 18. sept 2023, og det var unison enighet om at programmet var tverrfaglig nok (særlig de tre tverrfaglige emnene i 3., 4. og 5. semester ble trukket frem som verdifulle), og mange ville ha søkt seg til Nord universitet dersom de måtte ha tatt 60 stp. valgfag fra andre programmer. Flere tiltak som fører til økt sambruk av undervisningsressurser har allerede blitt implementerende, hvilket har resultert i frigjøring av ressurser hos NFH med marginalt ekstra ressursbruk hos NT-fakultetet. Vi har forståelse for at UiT/BFE må effektivisere driften, men anbefaler at ytterligere grep før BSc i FHV tas **gjennom bruk av de ulike strategiene hvilken vil være mer sentrale før att oppnå effektivisering på dette studieprogram.**

Er det særlige tilfeller hvor rammene på inntil 70 studiepoeng programfag på masternivå bør kunne fravikes?

Master i Fiskeri- og havbruksvitenskap er allerede i stor grad basert på en byggekløssmodell, og det vil ikke medføre store endringer med ny foreslått modell. Man bør likevel ikke lukke muligheten for utveksling som masterstudent, noe som kan bli konsekvensen av å spesifisere inntil 70 studiepoeng som programfag. For FHV har det har noterts en økt etterspørsel etter mulighet til å kombinere masterløpet med jobb. Det vil antakelig være strategisk klokt å arbeide for å gjøre masterstudiet mer fleksibelt med hensyn til mulighet for å kombinere jobb og studie.

Er det noen fagområder hvor valg mellom to alternative masterfordypninger ikke vil være hensiktsmessig?

NFH er positiv til att studentene skal kunne velge mellom en 30 eller 60 stp. masteroppgave. Alternativet er allerede tilgjengelig ved masterprogrammet i FHV samt eksisterer som alternative (men som i realiteten sjelden blir brukt) på Akvamedisin studiet. Her ser vi muligheter att valg mellom to alternative masterfordypninger med fordel kan utvidas. Felles emnene/alternative emnene (30 stp.) i 3. semester i alternative 2 bør utvidas til at gjøre det mulig før ytterligere fag spesialisering, praksis og utveksling i tillegg til metode fag og emnene som gi kompetanse og ferdigheter på tvers av fagområder. Det bør noteres att på områder som krever forskningsbasert, eksperimentelt arbeid av et visst omfang, vil en masteroppgave over ett semester, ikke være tilstrekkelig for både eksperimentelt arbeid og å skrive rapporten.

Hvilke fellesemner bør prioriteres på bachelor- og masternivå, og hvordan bør det faglige ansvaret ivaretas i slike fellesemner?

En viktig avklaring er hvorvidt fellesemner på bachelor-nivå kan inkludere innføringsemner i realfag, hvilket er relevant for alla våre studieprogram. Eksempel på to sådan emnene kan vara Introduksjon til kjemi og kjemisk biologi (KJE-1001) og brukerkurs i matematikk (MAT-0001).

Dersom det skall tilbys 30 stp. fellesfag som ikke inkluderer innføringsemner i realfag vurdere NFH att det foreslåtte 30 stp. i fellesfag er for omfangsrikt ett mer fordelaktig omfang før våre program vil var 20 stp. Aktuelle felles emnene som NFH vurderer bør prioriteres er: entreprenørskap, prosjektledelse og samarbeid, bærekraft or store samfunnsutfordringer. Med fordel kan disse kurser utformas og tilbys som microfag med 2,5 eller 5 stp. omfang.

Angående hvordan det faglige ansvaret bør ivaretas bør man eventuelt etterstrebe en jevn fordeling av disse over alle fakultetene beroende på innhold og fags innretning av spesifikke fellesemnene. Her vil nok innføringen av ny økonomistyringsmodell også påvirke avgjørelsen.

Del 2

1. Rektor ber fakultetene om å identifisere og vurdere hvilke fagområder hvor undervisning og fagansvar bør *organiseres som matrise*, ikke bare internt på eget fakultet, men også mellom fakulteter. Det skal gjøres en særlig vurdering av *koblingen mellom profesjonsfag og disiplinifag, og sambruk av undervisningsressurser mellom disse.*

Matrise-strategien er i bruk i stor grad på alla studieprogrammene, både ved bruk av emner internt ved BFE og ved bruk av emner gitt av andre fakultet. Som ett eksempel er BSc i Bioteknologi, FHV og Akvamedisin er alla er bruker av 1000-grads emnene fra NT-fakultetet (Brukerkurs i matematikk og introduksjon i kjemi). **Generelt ser vi at metodefag og innføringsemner i realfag godt kan organiseres som matrise og det er aktuelt å både samarbeide internt på fakultetet og med andre fakulteter som NT-fakultetet.** Likevel må man være oppmerksom på utfordringene med å undervise ulike studentgrupper samtidig, både når det gjelder faglig vinkling, ulike forkunnskapsnivåer og ivaretagelse av studiemiljø. **Konkrete emner og samarbeid omhandles ikke i dette høringsvaret, men vi forutsetter att emnene i en matrise modell forvaltas i med god klientorientering og forskjellige studentgrupper i tanke.**

Vad gjelder kobling mellom profesjonsfag og disiplinifag, og sambruk av undervisningsressurser mellom disse så er dette relevant i det at matrise modellen brukes i stor grad av akvamedisinprogrammet, både ved bruk av obligatoriske emner (både i programmet og med hensyn til forkunnskaps krav) på andre fakultet (NT og Helsefak) og internt vid BFE (AMB). Dermed er akvamedisinprogrammet direkte

avhengig av at gitte emner ved disse fakulteter og institutt opprettholdes i et omfang tilsvarende slik de er i dag. **Vår bekymring er at innføring av byggeklossmodellen i disiplinfag vil gi store endringer i emneporteføljen som dermed vil påvirke den faglige sammensetninga i programmet.** Helheten i programmet er grunnlaget for tildeling av autorisasjon (fra Mattilsynet) som fiskehelsebiolog og større endringer vil kunne påvirke denne negativt.

2. Rektor ber fakultetene gjøre en særlig vurdering av hva som bør gjøres med emneområder og programmer som over **tid har lav rekruttering, små fagmiljøer og/eller uforholdsmessig store driftskostnader.** Vurderingene bør ta utgangspunkt i strategiene som er foreslått i rapporten. Effekt av å innføre byggeklossmodell bør også vurderes, samt en vurdering av hvorvidt fagområdet bør gis som programfag eller kun som valgfag/årsenhet. I vurderingene bes fakultetene også om å ta hensyn til det totale omfanget av emneområder og programmet i denne kategorien. Videre bør det også ta hensyn til om UiT har et særlig ansvar eller særlig forutsetninger for utvikling av fagområdet.

Ikke relevant

3. For **engelskspråklige studietilbud** ber rektor fakultetene vurdere hvilke konsekvenser innføringen av skolepenger har gitt for tilbudet og hvilke grep som bør tas for å sikre at studietilbudene er bærekraftig.

Ikke relevant

4. For øvrige studietilbud ber rektor fakultetene vurdere strategiene **sammenslåing og arbeidsdeling**, samt vurdere hvor det er særlige potensial for flere studenter/studiepoeng gjennom bedre tilpasning, for eksempel **fleksibilisering, tilrettelegging for kombinasjon heltid og deltid og lignende.** Vurderingen bør særlig fokusere på hva som skal til for å lykkes med dette.

For **BSc FHV** er det gode muligheter for å effektivisere i form av **sammenslåing av emner**, alternativt åpne for at flere studentgrupper kan følge samme emne – så lenge man tar hensyn til ulike forkunnskaper, progresjonskrav og studiemiljø. **Totalt 30 stp. gis i dag som spesifiserte emner for FHV, disse har potensial for samkjøring.** Kombineres med lignende emner ved fakultetet, gjør det mulig å opprettholde relevansen til eget fagfelt. Man tenke seg enkeltmoduler som er rettet mot ulike studentgrupper/programmer, eller f.eks. 7,5 stp. felles undervisning og 2,5 stp. spesifikk undervisning. **Samarbeid nasjonalt med arbeidsdeling** som strategi er også vurdert som mulig, og Nord universitet eller NTNU Ålesund identifiseres som naturlige steder å begynne. Å sende våre egne studenter til andre institusjoner kan altså være mulig, men det betyr at vi må ta imot et tilsvarende antall. For flere emner er det i dag bygningstekniske utfordringer (plass i auditorium, undervisningsrom og laboratorier) som gjør at vi ikke kan ta imot flere studenter. Flere studenter medfører også mer arbeidsbelastning i form av oppfølging, tilbakemeldinger og eksamen. Man må i så fall se for seg å styrke undervisningsstaben for å kunne gi et tilfredsstillende tilbud. Det må her føyes til at hvilken som helst vitenskapelig ansatt kan ikke ta over/undervise i et hvilket som helst emne. **Fjernundervisning** er et alternativ, men erfaringene fra koronatiden tyder på at læringsutbyttet ikke er optimalt på digitale flater. Det forutsettes her at aktuelle emner bygger på våre grunnleggende emner, og studieprogrammene må derfor koordineres med hverandre på tvers av institusjoner. Et kontrollsystem må også opprettes slik

at man ikke risikerer at en institusjon foretar en endring i sine emner som får store konsekvenser for øvrige brukere.

For **Akvamedisin** vurderes det at **arbeidsdeling/samarbeid med UiB kan være mulig i tilfeller hvor det er svært vanskelig å rekruttere nødvendig fagkompetanse til UiT**. Samtidig er det viktig å opprettholde en sammensatt fagkompetanse innen akvamedisin ved begge institusjonene. Dette er viktig for å kunne ha et kollegialt lokalt faglig nettverk, der nærliggende emner/fagområder vil være grunnlag for internt samarbeid og arbeidsdeling (emner, prosjekter og masteroppgaver), samt at man vil stå sterkere som felleskap ved et eventuelt NOKUT-besøk. En utarming av fagmiljøet vil også være faretruende for studieprogrammet i sin helhet. Vi anser det som særdeles **viktig at det er et lokalt fagmiljø som føler ansvar og eierskap for et studieprogram** – og ikke bare enkeltpersoner. Totalt 19 av 25 emner i studieprogrammet har laboratorie- eller felt-undervisning eller ekskursjoner, som krever fysisk tilstedeværelse. Vi anser det som utfordrende om noen av disse emnene skulle deles mellom UiT og UiB. En annen utfordring er “hvem skal eie og ha ansvaret” for emnet? I akvamedisinprogrammet tilegnes mye av læringsutbyttet gjennom praktisk læring i laboratoriet eller i felt. Dette gjør digital undervisning utfordrende med hensyn på fleksibilisering